

ΓΑΛΑΖΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

Το Φάντασμα
της Όπερας

 ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Είναι το φάντασμα;

Εκείνο το απόγευμα στην όπερα, ο κύριος Ντεμπιέν και ο κύριος Πολινί, οι ηλικιωμένοι διευθυντές της, θα έδιναν μια τελευταία, εορταστική παράσταση πριν από τη συνταξιοδότησή τους. Μέσα σε όλη αυτή την ατμόσφαιρα, ξαφνικά, το καμαρίνι της Σορελί, μιας από τις πρώτες χορεύτριες της παράστασης, πλημμύρισε από τα κορίτσια του μπαλέτου, που μόλις είχαν κατέβει από τη σκηνή. Τα νεαρά κορίτσια όρμησαν καταπάνω της τρομαγμένα, αφήνοντας πνιχτές κραυγές, κι εκείνη τις κοίταξε κάπως θυμωμένη. Γιατί της χαλούσαν την ησυχία; Ήθελε λίγο χρόνο μόνη της, για να ξανακάνει πρόβα τον λόγο που θα έβγαζε αργότερα προς τιμήν των ηλικιωμένων διευθυντών.

Το καμαρίνι της πάντα ξεχειλίζει από κομψότητα. Καθρέφτες, καναπέδες, τουαλέτα με ντουλάπια... Στους τοίχους κρέμονταν πορτρέτα μεγάλων χορευτών, αντί-

κες της μητέρας της, που είχε γνωρίσει τις δόξες της παλιάς όπερας του Παρισιού. Παλάτι φαινόταν στα κορίτσια του μπαλέτου το καμαρίνι της, καθώς εκείνα στριμύχνονταν στα στενόχωρα δικά τους όση ώρα ετοιμάζονταν και εκεί περίμεναν ώσπου να ακούσουν το κουδούνι για την εμφάνισή τους.

— Μα τι συμβαίνει επιτέλους; θέλησε να μάθει η Σορελί, ενοχλημένη από την ξαφνική πολυκοσμία και τη φασαρία που τη συνόδευε.

— Το φάντασμα! της εξήγησε ψιθυριστά η Ζαμ, το νεαρό κορίτσι με τα εκφραστικά μάτια, τη στραβή μούλα και τα ροδοκόκκινα μάγουλα, που τόνιζαν το κάτασπρο δέρμα της.

Η Σορελί ανατρίχιασε.

— Το φάντασμα; Το είδατε;

— Το είδα τόσο καθαρά, όσο βλέπω τώρα εσάς εδώ μπροστά μου! απάντησε το κορίτσι και σωριάστηκε σε μια καρέκλα.

— Και είναι και τόσο άσχημο! πρόσθεσε η Ζιρί, η μελαχρινή κοπέλα με τα κατάμαυρα μαλλιά και μάτια.

— Ω ναι, τόσο άσχημο! είπαν τα υπόλοιπα κορίτσια με μία φωνή, σαν χορωδία.

Έπειτα, της εξήγησαν πως το φάντασμα είχε εμφανιστεί ξαφνικά στον διάδρομο με τη μορφή ενός κυρίου με επίσημο κοστούμι και είχε σταθεί μπροστά τους χωρίς καμιά τους να μπορεί να καταλάβει από πού είχε ξεφυτρώσει.

— Σαν να βγήκε απευθείας μέσα από τον τοίχο, σχο-

λίασε μια άλλη κοπέλα. Παντού το βλέπεις πια αυτό το φάντασμα!

Πραγματικά έτσι ήταν. Τους τελευταίους μήνες, το μοναδικό πράγμα που συζητιόταν στην όπερα ήταν το φάντασμα με το κοστούμι, που τριγύριζε σε ολόκληρο το τεράστιο κτίριο σαν σκιά, δε μιλούσε σε κανέναν –φυσικά, κανείς δεν τολμούσε να του μιλήσει– και εξαφανιζόταν αμέσως μόλις κάποιος το αντιλαμβανόταν. Πώς εξαφανιζόταν; Κανείς δεν μπορούσε να καταλάβει. Περιπατούσε αθόρυβα και θαρρείς πως χανόταν μέσα στους τοίχους.

Άλλοι τρόμαζαν με το φάντασμα και άλλοι γελούσαν, ενώ κατά βάθος και αυτοί φοβούνταν. Το μπαλέτο της παράστασης μιλούσε για το φάντασμα όπως μιλά κανείς για έναν θρύλο. Τους προκαλούσε δέος. Συχνά, μάλιστα, οι κοπέλες νόμιζαν πως το είχαν συναντήσει –χωρίς να το έχουν– και έτρεχαν να το πουν στις υπόλοιπες.

Μα δεν ήταν μόνο οι εμφανίσεις του φαντάσματος που δημιουργούσαν σούσουρο στα καμαρίνια της όπερας, αλλά και τα διάφορα ατυχήματα –αστεία ή όχι– που του χρέωναν αμέσως μόλις συνέβαιναν. Αν κάποιο κορίτσι γλιστρούσε και έπεφτε, οι άλλες την πείραζαν ότι της έβαλε τρικλοποδιά το φάντασμα. Αν κάποιο άλλο έχανε το σφουγγαράκι της πούδρας του, πάλι στο φάντασμα έπεφτε το φταίξιμο.

Όμως, ποιοι τελικά το είχαν δει στ' αλήθεια; Φυσικά, στην όπερα κυκλοφορούσαν ένα σωρό άντρες με κοστούμια, όμως δεν ήταν φαντάσματα. Το κοστούμι του

φαντάσματος ήταν ασυνήθιστο και διαφορετικό. Τα κορίτσια του μπαλέτου ισχυρίζονταν πως κάλυπτε τον σκελετό του. Και ότι για κεφάλι το φάντασμα είχε μια νεκροκεφαλή. Μα ήταν σοβαρά πράγματα αυτά που έλεγαν;

Πρώτος, βέβαια, είχε μιλήσει για τον σκελετό ο Ζοζέφ Μπουκέ, ο υπεύθυνος για την αλλαγή των σκηνικών, που είχε δει στ' αλήθεια το φάντασμα. Είχε πέσει πάνω του στη μικρή σκάλα δίπλα στα φώτα της σκηνής. Για ένα δευτερόλεπτο το είχε δει και ύστερα, μέχρι να ανοιγοκλείσει τα μάτια του, το φάντασμα είχε εξαφανιστεί. Ο Ζοζέφ το περιέγραφε σαν πολύ αδύνατο και ότι το κοστούμι του κρεμόταν πάνω στον σκελετό του. Τα μάτια του ήταν τόσο βαθιά μέσα στις κόγχες, σαν δύο μεγάλες μαύρες τρύπες, και το δέρμα του ήταν κατακίτρινο. Μύτη δεν είχε και για μαλλιά κρέμονταν μερικές σκόρπιες, μακριές τούφες από το μέτωπο και πίσω από τα αυτιά του.

Ο Ζοζέφ δεν ήταν κανένας φαντασιόπληκτος. Ήταν σοβαρός άνδρας και όλοι τον πίστεψαν. Σύντομα, κι άλλοι σοβαροί άνδρες άρχισαν να λένε πως είχαν συναντήσει το φάντασμα και έδιναν κι εκείνοι την περιγραφή του. Ο πυροσβέστης ο Παμπέν ήταν ένας από αυτούς. Όταν είχε κατέβει για να επιθεωρήσει τα κελάρια της όπερας, επέστρεψε στη σκηνή χλωμός και τρομαγμένος. Σχεδόν λιποθύμησε, επειδή είχε δει να έρχεται καταπάνω του μια πύρινη κεφαλή χωρίς σώμα.

Το μπαλέτο είχε πανικοβληθεί. Πείστηκαν πως το φάντασμα άλλαζε όψεις και έπαιρνε κάθε φορά όποια μορφή ήθελε. Αυτό ήταν ακόμα πιο επικίνδυνο...

— Το φάντασμα, το φάντασμα! φώναξε ξανά η Ζαμ.

Μονάχα οι κοφτές ανάσες των κοριτσιών ακούγονταν τώρα στο καμαρίνι της Σορελί. Όλες αφουγκράστηκαν το θρόισμα που ακούστηκε έξω από την πόρτα. Όχι, δεν ήταν βήματα. Ήταν ένας ήχος όπως όταν το λεπτό βελούδο γλιστρά πάνω στο ξύλο. Μετά σταμάτησε.

Η Σορελί προσπάθησε να φανεί ψύχραιμη, πλησίασε την πόρτα και ρώτησε με τρεμάμενη φωνή:

— Ποιος είναι εκεί;

Κανείς δεν απάντησε.

— Είναι κανείς πίσω από την πόρτα; ρώτησε πάλι, σε μια προσπάθεια να δείξει θάρρος.

— Μα και βέβαια είναι! απάντησε η μικρή Μεγκ Ζιρί, πιάνοντας τη Σορελί από τη φούστα. Μην ανοίξετε την πόρτα! Σας ικετεύω!

Όμως, εκείνη δεν την άκουσε, γύρισε το κλειδί και άνοιξε την πόρτα.

— Μανούλα μου! ψέλλισε η Μεγκ.

Η Σορελί κοίταξε τον διάδρομο θαρραλέα. Ήταν άδειος. Μόνο το κόκκινο φως της λάμπας γκαζιού έδιωχνε το σκοτάδι τριγύρω. Η κοπέλα έκλεισε ξανά την πόρτα και αναστέναξε με ανακούφιση.

— Δεν είναι κανείς, είπε και στις άλλες.

— Εμείς το είδαμε! είπε με σιγουριά η Ζαμ. Τώρα προφανώς πήγε κάπου αλλού. Εγώ δεν το κουνάω αποδώ μόνη μου. Λέω να κατεβούμε όλες μαζί στο φουαγέ για τον λόγο της Σορελί και ύστερα να ανεβούμε πάλι όλες μαζί πάνω.

— Ελάτε, συγκεντρωθείτε, τους είπε εκείνη, προσπαθώντας να τις ηρεμήσει. Ποτέ κανείς δεν είδε το φάντασμα.

— Μα εμείς μόλις το είδαμε! φώναξαν τα κορίτσια. Με τη νεκροκεφαλή και το κοστούμι του, όπως ακριβώς εμφανίστηκε και στον Ζοζέφ Μπουκέ.

— Και ο Γκαμπριέλ το είδε, πρόσθεσε η Ζαμ. Το είδε χτες το απόγευμα.

— Ο διευθυντής της χορωδίας;

— Ναι, αυτός. Φορούσε κοστούμι μεσημεριάτικα.

— Ο Γκαμπριέλ;

— Όχι, το φάντασμα! Μου το είπε ο ίδιος. Ήταν στο γραφείο του υπευθύνου σκηνης, όταν άνοιξε η πόρτα και μπήκε εκείνος ο παράξενος τύπος, ο Πέρση. Και όποτε βλέπει τον Πέρση, δεν το έχει για καλό... Το φάντασμα, λέει, στεκόταν πίσω από τον Πέρση και ήταν όπως ακριβώς το είχε περιγράψει ο Ζοζέφ. Ο Γκαμπριέλ τρόμαξε τόσο, που πετάχτηκε από την καρέκλα και το παλτό του πιάστηκε κάπου και σκίστηκε. Τρέχοντας για να βγει από το δωμάτιο, έπεσε πάνω σε ένα καρφί για τα καπέλα και έκανε ολόκληρο καρούμπαλο στο κεφάλι του. Μετά, κάνοντας πίσω, έγδαρε το χέρι του δίπλα από το πιάνο, το καπάκι έπεσε και του μάγκωσε τα δάχτυλα. Όρμησε να βγει επιτέλους έξω από το γραφείο, γλίστρησε στη σκάλα και προσγειώθηκε με την πλάτη στο πάτωμα. Εκείνη τη στιγμή περνούσαμε αποκεί με τη μητέρα μου. Είχε παντού χτυπήματα και αίματα. Τον βοηθήσαμε να σηκωθεί, μα ήταν τόσο τρομαγμένος! Φτηνά την είχε γλιτώσει!

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ

Η Ζαμ τα είχε διηγηθεί όλα τόσο γρήγορα... Τα κορίτσια σώπαιναν. Ακόμα και η Σορελί δε μιλούσε.

– Πολλά λέει αυτός ο Ζοζέφ, σχολίασε πρώτη η Μεγκ.

– Γιατί το λες; τη ρώτησαν τα κορίτσια.

– Έτσι λέει η μητέρα μου, είπε εκείνη συνωμοτικά. Στο φάντασμα, λέει, δεν αρέσει να το κουβεντιάζουν.

– Γιατί;

– Επειδή... επειδή... τίποτα.

Τα κορίτσια μαζεύτηκαν γύρω της και την παρακάλεσαν να τους εξηγήσει.

– Ορκίστηκα να μην πω τίποτα, κόμπιασε εκείνη.

Της υποσχέθηκαν πως θα το κρατούσαν μυστικό και η Μεγκ, που καιγόταν να το μοιραστεί, άρχισε να μιλά:

– Το ξέρω λόγω του θεωρείου.

– Ποιου θεωρείου;

– Του θεωρείου του φαντάσματος!

– Έχει θεωρείο το φάντασμα; απόρησαν εκείνες.

– Μη φωνάζετε! τις παρακάλεσε η Μεγκ. Είναι το θεωρείο Πέντε. Εκείνο το γωνιακό θεωρείο στη μεγάλη σειρά, αριστερά από τη σκηνή.

Τα κορίτσια φάνηκαν δύσπιστα.

– Σας λέω αλήθεια. Η μητέρα μου είναι ταξιθέτρια στο θεωρείο. Ορκιστείτε, όμως, να μην πείτε λέξη.

– Εννοείται!

– Το θεωρείο Πέντε είναι του φαντάσματος. Στο ταμείο έχουν δοθεί οδηγίες να μην κόβουν εισιτήρια γι' αυτό. Είναι κλεισμένο, βλέπετε, από το φάντασμα.

– Και δηλαδή το φάντασμα έρχεται εκεί στ' αλήθεια;

– Ναι!

– Τώρα είναι εκεί;

– Όχι βέβαια! Το φάντασμα έρχεται όταν δεν είναι κανείς εκεί.

– Μα πώς δεν το βλέπει κανείς αφού είναι μια νεκροκεφαλή με κοστούμι;

– Καμία σχέση, τους απάντησε η Μεγκ. Το φάντασμα δε φαίνεται καθόλου. Δεν έχει ούτε κοστούμι ούτε νεκροκεφαλή. Όλα αυτά που έχετε ακούσει για νεκροκεφαλές και πύρινα κεφάλια είναι ανοησίες. Δεν έχει τίποτε από αυτά. Το ακούς μόνο όταν είναι στο θεωρείο. Η μητέρα μου δεν το έχει δει ποτέ, το έχει ακούσει όμως. Και το ξέρει αυτό γιατί του δίνει το πρόγραμμά του.

– Μεγκ, παιδί μου, τι είναι αυτά που λες; τη ρώτησε η Σορελί.

Η Μεγκ Ζιρί έβαλε τα κλάματα.

– Δεν έπρεπε να πω τόσο πολλά. Αν το μάθει η μητέρα μου... Πάντως ο Ζοζέφ Μπουκέ δεν είχε καμιά δουλειά να μιλήσει για πράγματα που δεν τον αφορούν. Θα του φέρει κακοτυχία, έλεγε η μητέρα μου χτες το βράδυ.

Βιαστικά βήματα ακούστηκαν τότε στον διάδρομο και μια ξέπνοη φωνή είπε:

– Σεσίλ; Σεσίλ; Είσαι εκεί;

– Η φωνή της μητέρας. Τι να συμβαίνει; είπε η Ζαμ και άνοιξε την πόρτα.

Η μητέρα της μπήκε φουριόζα στο καμαρίνι και σωριάστηκε αναστενάζοντας σε μια πολυθρόνα.

– Τι φρίκη! Τι φρίκη! έλεγε και ξανάλεγε.

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ

– Τι συνέβη; τη ρωτούσαν όλες.

– Ο Ζοζέφ. Ο Ζοζέφ Μπουκέ.

– Τι έπαθε;

– Πέθανε!

Μικρές κραυγές ακούστηκαν στο δωμάτιο και όλες αγωνιούσαν να μάθουν τι συνέβη.

– Τον βρήκαν στο τρίτο κελάρι. Κανείς δεν ξέρει τι έγινε, εξήγησε εκείνη.

– Το φάντασμα! ψέλλισε η Μεγκ και αμέσως έκλεισε το στόμα της με τα χέρια της. Όχι, όχι, δεν το είπα αυτό! Δεν το είπα!

Πανικόβλητα γύρω της, τα κορίτσια ψιθύριζαν με τη σειρά τους:

– Το φάντασμα. Πρέπει να ήταν το φάντασμα...

– Σίγουρα το φάντασμα πρέπει να είχε κάποια ανάμειξη, είπε η μητέρα της Ζαμ.

Η Σορελί είχε χλωμιάσει.

– Πώς να εκφωνήσω έτσι τον λόγο μου; αναρωτήθηκε. Μου φαίνεται πως δε θα πω τίποτα.

Η αλήθεια είναι, πάντως, πως οι συνθήκες θανάτου του Ζοζέφ Μπουκέ παρέμειναν τελικά άγνωστες, κατάφεραν όμως να χαλάσουν τη μικρή γιορτή που είχαν οργανώσει ο κύριος Ντεμπιέν και ο κύριος Πολινί για τη συνταξιοδότησή τους.

Το τρομερό νέο μαθεύτηκε γρήγορα στην όπερα. Ο Ζοζέφ Μπουκέ ήταν πολύ αγαπητός. Τα καμαρίνια άδειασαν και τα κορίτσια του μπαλέτου, στριμωγμένα και όλα μαζί, σαν φοβισμένα προβατάκια, προχώρησαν

ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

μέσα από τους κακοφωτισμένους διαδρόμους, πέρασαν τις στενές σκάλες όσο πιο γρήγορα μπορούσαν με τα ροζ ποδαράκια τους και βγήκαν στο φουαγέ.

Το Φάντασμα της Όπερας

Στην όπερα του Παρισιού, στις αρχές του Σπερασμένου αιώνα, συμβαίνουν παράξενα πράγματα: ανεξήγητα ατυχήματα, μυστηριώδεις εξαφανίσεις και φωνές που ακούγονται μέσα από τους τοίχους των θεωρείων. Όλα χρεώνονται στο περίφημο «φάντασμα», έναν σκοτεινό άνδρα με καλυμμένο το πρόσωπό του, που κατοικεί στα υπόγεια της όπερας και ο οποίος εμφανίζεται κι εξαφανίζεται χωρίς κανείς να καταλαβαίνει πώς.

Μέχρι που την καρδιά του αιχμαλωτίζει η Κριστίν, η όμορφη τραγουδίστρια της όπερας. Δεν είναι όμως ο μόνος που μαγεύεται από τη νεαρή ντίβα. Ο υποκόμης Ραούλ ντε Σανί θυμάται τα παιδικά του χρόνια μαζί της και η καρδιά του κοντεύει να σπάσει. Όταν εκείνη εξαφανίζεται, ο νεαρός, βέβαιος πως την έχει απαγάγει το «φάντασμα», περιπλανιέται στα υπόγεια της όπερας για να τη βρει.

Το Φάντασμα της Όπερας, το κλασικό μυθιστόρημα του Γκαστόν Λερού, εκδόθηκε το 1910 στη Γαλλία και μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες, ενώ κατατάσσεται στα διαχρονικά έργα της παγκόσμιας λογοτεχνίας.

www.minoas.gr

9 786180 220087
ISBN 978-618-02-2008-7

ΚΩΔ. 16678